

SINTEZA PROBLEMATICII INCRIMINĂRII INFRAACȚIUNII DE PROXENETISM

Hamâc Diana,

doctorand, Școala Doctorală Științe Juridice,
Universitatea de Stat din Moldova,
Comisia Electorală Centrală,
Consultant al Direcției juridice

In the current period, as though it would seem that sexuality is a normality and everyone has access to have a stable life partner, sexual offenses are still a thing in the so called criminal catalog of Republic of Moldova.

In this sense, we can say with certainty that prostitution as an element of society has existed, exists and will continue to exist. This activity, which is widely criticized, is a component part of our society, which, depending on the level of culture and the level of acceptance of those around it has different perspectives to it.

Whether we talk about prostitution, pimping or trafficking of human beings, the dignity and future of each victim has major importance.

Keywords: Pimping, incrimination, prostitution, human trafficking, victim.

Potrivit Dicționarului Explicativ al limbii române, termenul de incriminare este definit ca: „Acuzarea de săvârșire a unei crime. Învinovățire. Stabilirea prin lege că o anumită categorie de fapte constituie infrafracțiune și se sancționează ca atare. Determinarea condițiilor pentru existența unei infrafracțiuni”. [1]

În această ordine de idei, putem spune cu certitudine că, prostituția ca element al societății a existat, există și va exista în continuare. Această activitate ce este pe larg criticată de moralști, apreciată de libertini este o parte componentă a societății, care în dependență de nivelul de cultură, nivelul de acceptare a celor din jur, blamează sau de ce nu creează posibilități de dezvoltare și de o bună desfășurare a activității date. Mulți dintre exponenții societății își pun întrebarea – Ce este prostituția?

Prostituția este un efect combinat al dorinței trupești/sexuale și al faptului că iubirea între două ființe nu este totdeauna disponibilă. Clienții prostituatelor sunt oameni care fac parte din diferite categorii sociale și care au dificultăți la capitolul disponibilității unor relații sexuale, or care își doresc să aibă careva experiențe specifice cu o persoană plătită. Fapt care s-ar fi conturat prin conceptul de „cerere”, ceea ce la rândul său este urmat de „ofertă”.

Prin urmare, caracterul comercial al relației dintre client și prostituată, generează un climat infracțional de proxenetism.

În studiul noțiunilor de „determinare” și „îndemn” în contextul infracțiunii de proxenetism se deduce necesitatea delimitării acestei fapte prejudiciabile de alte infracțiuni similare. Examinarea acestei paralele se impune fără ambiguități, dat fiind faptul că sunt întâlnite neconcordanțe esențiale între cadrul doctrinar și practica judiciară la capitolul calificării corecte a infracțiunii de proxenetism. Astfel în prim plan se evidențiază deosebirea infracțiunii de Trafic de persoane prevăzute de art.165 CP RM de fapta prejudiciabilă enunțată de art.220 CP RM.

Distincția dintre infracțiunea de proxenetism și trafic de persoane se atestă primordial prin vicierea consimțământului victimei. Însăși din norma de la art.220 CP RM este clar că făptuitorul „îndeamnă” și „determină” persoana spre practicarea prostituției, lăsând la latitudinea acesteia luarea deciziei de a îmbrățișa această îndeletnicire sau nu.

În cazul infracțiunii de trafic de ființe umane în scopul exploatării sexuale este vorba de consimțământul viciat, or norma de la art. 165 CP RM stipulează clar persoana este traficată cu sau fără consemțământul acesteia săvârșită prin amenințare sau aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase, înșelăciune sau abuz de poziție de vulnerabilitate sau abuz de putere. Astfel, la prima vedere se poate constata că în ambele cazuri se atestă consimțământul la practicarea prostituției.

În urma analizei a diverse situații de genul dat ce au avut deja loc constatăm că, infractorii cunoscând că victimele erau într-o situație financiară șubredă, au creat astfel de condiții în care aceasta să își dea acordul la plecarea peste hotare, și prestarea serviciilor sexuale.

Deși transportarea victimelor s-ar putea cataloga inclusiv și ca infracțiune de proxenetism, șederea lor pe teritoriul stat străin, ar fi impusă de făptuitori prin deposedarea de acte, ceea ce implică abuzul de poziția de vulnerabilitate, chiar dacă acestea ar avea un venit din activitate, acestea nu erau libere în circulația lor fiind nevoite să practice prostituția.

La cele expuse supra putem menționa că înlesnirea la practicarea prostituției prin punerea la dispoziție a locului unde persoanele puteau practica această activitate. Prin urmare aceste persoane cunoșteau cu ce urmează să se ocupe, activau fără careva rezerve, consimțământul acestora nu era viciat și primeau un anumit venit din această îndeletnicire.

Anume despre constrângere la prostituție, și nu despre determinare la prostituție, se menționează în definiția noțiunii „exploatare sexuală comercială” din pct.4.1 al Hotărârii Plenului nr.37/2004. În mod similar, la lit. c) pct.3) art.2

al Legii Republicii Moldova privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova la 20.10.2005, ca exemplu de exploatare a persoanei este indicată „obligarea la practicarea prostituției”.

Cu alte cuvinte, nu pot fi considerate compatibile noțiunile „determinarea prostituției” (utilizată la art.220 CP RM) și „constrângere la prostituție” (care se are în vedere în art.165 CP RM).

Nu este posibil concursul ideal dintre determinarea la prostituție și constrângerea la prostituție: în cazul constrângerii la prostituție, victima nu poate să-și dirijeze acțiunile, fiind nevoită să urmeze voința făptuitorului; în cazul determinării la prostituție, victima are o alternativă, având de ales între a urma voința făptuitorului și a nu se conforma acesteia.

O altă deosebire dintre traficul de ființe umane și proxenetism constă în finalitatea sau, altfel spus, în scopul final urmărit de făptuitor.[2, p.229]

În acest sens, în doctrina penală se susține că, în cazul proxenetismului, făptuitorul trage foloase, dar și victima își însușește o parte substanțială din beneficii; în cazul traficului de ființe umane, și a traficului de copii întreaga activitate are loc în scopul exclusiv al exploatării victimei, adică folosul obținut este însușit în întregime sau într-o proporție ce semnifică exploatarea de către traficant.[3, p.39]

Subiectul infrațiunii prevăzute atât la art.220 CP RM (proxenetismul), cât și la art. 165 CP RM (traficul ființe umane), este persoana fizică, responsabilă, care la momentul săvârșirii infrațiunii a atins vârsta de 16 ani.

Plecând de la această generalizare este posibilă conturarea problemei, potrivit căreia o persoană care cunoaște pe cineva care practică prostituția și o recomandă cuiva care are nevoie de aceste servicii.

Formal acesta îndeplinește calitatea de subiect al infrațiunii, însă acesta nu urmărește scopul de a avea careva beneficii pe urma acestei conexiuni.

După prezentarea tuturor diferențelor specifice dintre infrațiunile prevăzute la art.165 și 220 CP RM este necesar a menționa că tocmai datorită acestor incompatibilități considerabile nu este posibil ca infrațiunea de trafic de ființe umane să absoarbă infrațiunea de proxenetism, sau viceversa. În sensul art.118 CP RM, nu poate exista o relație de concurență dintre o parte și un întreg în cazul art.165 și 220 CP RM.

În schimb, este posibil concursul real dintre traficul de ființe umane și proxenetism. Menționat că în legătură cu cele expuse supra Hotărârii Plenului nr.37/2004 l a lit. e) și f) pct.151 prevede că : proxenetismul se poate manifesta separat. El poate să se transforme în trafic de ființe umane ori să existe în concurs cu ultimul.

În cazul când acțiunile subiectului încep ca proxenetism, iar ulterior acesta acționează asupra aceleiași persoane prin factorii de influențare specificați la lit. a)-c) alin.(1) sau la lit. f), g) alin.(2) art.165 CP RM, se va constata săvârșirea atât a infrațiunii prevăzute la art.165 CP RM, cât și a infrațiunii prevăzute la art.220 CP RM. Cu privire la aceste explicații, sunt necesare anumite precizări: nu poate fi considerată posibilă transformarea proxenetismului în trafic de ființe umane. Datorită numeroaselor incompatibilități dintre cele două infrațiuni, nu este cu puțință ca persoana care execută intenția inițială de săvârșire a proxenetismului, până la consumarea acestei infrațiuni, să-și redirecționeze atitudinea psihică, astfel încât intenția supra venită să fie cea de săvârșire a traficului de ființe umane.

Oricum, chiar dacă ar putea fi admisă ideea precum că este posibilă o asemenea transformare de intenție, cele săvârșite s-ar califica numai conform art.165 CP RM.

Nu s-ar face calificarea conform regulilor concursului de infrațiuni, așa cum se recomandă în Hotărârea Plenului nr.37/2004.

În realitate, făptuitorul, odată ce începe executarea infrațiunii de proxenetism, duce această executare până la capăt. După care începe executarea unei alte infrațiuni, a celei de trafic de ființe umane. În aceste condiții, așa cum afirmă just M.A. Hotca și M.Dobrinoiu, va exista un concurs real dintre cele două infrațiuni.[4, p.56-57]

O altă problemă relevantă cu care se ciocnește atât doctrina dreptului penal cit și practica judiciară este calificarea corectă a acțiunilor de organizare de prestare a serviciilor sexuale contra plată în regim online, așa numitele videochaturile.

Această problemă s-a conturat din motivul lipsei în legislația Republicii Moldova a unei explicații plauzibile a noțiunii de „prostituție” și „servicii sexuale”.

În acest context am putea defini noțiunea de „prostituție” ca o activitate îndreptată spre prestarea serviciilor sexuale care constau în satisfacerea plăcerilor de ordin trupesc contra plată.

Totodată, observăm că este întâlnită sintagma „servicii sexuale”, care de asemenea nu este cumvabine delimitată, fapt care îngreunează determinarea naturii acțiunilor efectuate în regim online.

Dacă vorbim de prostituția clasică, atunci aici se constată contactul fizic al clientului cu prostituata, ceea ce nu se realizează în regim online. Cadrul juridic național nu prevede o reglementare expresă în acest sens, iar organele de drept abilitate cu aplicarea legii, interpretează extensiv norma penală, ceea ce este greșit.

Este necesar de abordat segmentul prostituției în mediul online. Ori era „serviciilor sexuale în regim online” iau amploare. Perversitate, desfrâul dar

și dorința de a experimenta mai mult în viața intimă duce la această explozie a diverselor platforme cu astfel de servicii. Așa numitele camere de video-chat sunt din ce în ce mai populare și utilizate de către proprietarii unui soft fie acesta telefon mobil, fie notebook sau o banală planșetă, pentru a-și satisface fanteziile sexuale de la distanță cu o persoană care este plătită pentru a-i juca jocul solicitantului.

Așa zisele victime pot să danseze lasciv în fața camerei ce face o transmisiune live, aceasta poate să socializeze cu solicitantul printr-un chat, să îl provoace la a mai transmite bani pentru a continua video conferința.

În acest caz este dificil să înțelegem cine este victima de fapt. O fi domnișoara ce se atinge suav pentru bani, sau barbatul/femeia ce achită pentru acest favor. Această activitate încă nu a reușit să fie cumva reglementată în mod legal/juridic, și reprezintă o controversă a societății actuale. Iar trăirile și emoțiile persoanelor ce prestează aceste „servicii” în continuare rămân a fi neprotejate, blamate și judecate.

Este de menționat că, activitatea de prestare în regim online a așa numitelor servicii sexuale este sancționată în Republica Moldova prin intermediul analogiei, ceea ce de fapt este inadmisibil în material dreptului penal.

În aparență fapta după toate principiile se pare că ar întruni elementele infrațiunii de proxenetism, dar în esență aceste fapte nu se materializează, conținutul lor fiind efemer.

În esență această acțiune prejudiciabilă are mai mult un caracter pornografic decât o alură de prostituție.

Referințe:

1. Dicționarul explicativ al limbii române (DEXonline);
2. Tănase A. Delimitarea traficului de ființe umane de unele infrațiuni adiacente. p.229
3. Brînză S., Stati V. Delimitarea traficului de ființe umane și a traficului de copii de infrațiunile conexe: experiența Republicii Moldova // Jurnalul de Studii Juridice (Iași, România), 2009, nr.1-2, p.39-58
4. Hotca M.A., Dobrinou M. Infrațiuni prevăzute în legi speciale. Comentarii și explicații. Vol.I. - București: C.H.Beck, 2008, p.56-57.

